

Sygn. akt

III AUa 12/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **26 marca 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Roman Skrzypek SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **26 marca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **28 listopada 2012 r.** sygn. akt **IV U 572/12**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 12/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 marca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS odmówił S. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 8 marca 2012 r. stwierdziła u wnioskodawcy ustanie niezdolności do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji S. M. domagał się jej zmiany, podnosząc że stan zdrowia nie pozwala mu na podjęcie pracy zarobkowej.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 28 listopada 2012 r., sygn. akt IV U 572/12 Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że S. M. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 13.04.1999 r. do 31.01.2012 r. Komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 8 marca 2012 r. orzekła, że wnioskodawca nie jest w dalszym ciągu osobą niezdolną do pracy. Celem zweryfikowania oceny stanu zdrowia wnioskodawcy, dokonanej w postępowaniu administracyjnym, Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych z zakresu psychiatrii, chorób płuc, kardiologii i neurologii, którzy stwierdzili u badanego: astmę oskrzelową kontrolowaną, nadciśnienie tętnicze, zawroty głowy naczyniopochodne, zespół bólowy kręgosłupa szyjnego, przewlekły na podłożu dyskopatii oraz lekarz specjalista psychiatra: przewlekłe zaburzenia nerwicowe mieszane lękowe i depresyjne. W ocenie biegłych powyższe schorzenia nie czynią wnioskodawcy niezdolnym do wykonywania pracy, zgodnie z ustawową definicją tej niezdolności. Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne opinie biegłych i stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawca domagał się jego zmiany i przyznania dochodzonego świadczenia, podnosząc że orzeczenia lekarskie nie uwzględniają aktualnego stanu zdrowia.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Przedmiotem sporu w sprawie jest prawo S. M. do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. 2009, nr 153, poz. 1227).

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i stwierdza, że zebrane dowody Sąd ten ocenił należycie, w ramach przysługującego mu w tym względzie uprawnienia swobodnej oceny dowodów, o jakim stanowi art. 233 § 1 kpc.

Prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy może ulec zmianom w przypadku zmiany kwalifikacji niezdolności do pracy, jej ustania lub ponownego powstania. O zmianach w prawie i wysokości świadczeń rentowych przesądza wynik badania lekarskiego przeprowadzanego przez lekarza orzecznika ZUS oraz komisję lekarską ZUS, która dokonuje oceny niezdolności do pracy, jej stopnia i trwałości.

Pojęcie niezdolności do pracy zdefiniowane zostało w art. 12 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 nr 153 poz. 1227 t.j.), jako całkowita lub częściowa utrata zdolności do pracy zarobkowej spowodowana naruszeniem sprawności organizmu, przy braku rokowań na odzyskanie zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym w wypadku całkowitej niezdolności chodzi o utratę zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast przy częściowej niezdolności o utratę w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zatem ustalenie stopnia niezdolności do pracy wymaga z jednej strony oceny stopnia naruszenia sprawności organizmu i możliwości jej przywrócenia w drodze leczenia lub rehabilitacji, z drugiej zaś oceny możliwości wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej. Ocena pierwszego ze wskazanych elementów wymaga wiadomości specjalnych, stąd też zasadniczym dowodem w sprawach o przyznanie prawa do renty jest dowód z opinii biegłego lekarza lub zespołu biegłych.

Sąd I instancji celem ustalenia stanu zdrowia wnioskodawcy oraz zweryfikowania orzeczeń, które poprzedziły wydanie zaskarżonej decyzji ZUS, dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu neurologii, chorób płuc, kardiologii i psychiatrii, którzy uznali wnioskodawcę za zdolnego do pracy. Opinia biegłego podlega ocenie Sądu z uwzględnieniem kryteriów oceny tego rodzaju dowodu, takich jak poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii sposób motywowania sformułowanego stanowiska, stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, zgodność z zasadami logiki i wiedzy

powszechnej. Natomiast o ewentualnym dopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego tej samej specjalności nie może decydować wyłącznie wniosek strony, lecz zawarte w tym wniosku konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność dotychczasowej opinii lub co najmniej miarodajność tę poddające w wątpliwość.

W tym miejscu warto podkreślić, że opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości, stanowiących łącznie o zdolności do wykonywania zatrudnienia lub jej braku,

Sąd nie może bowiem samodzielnie dokonać ustalenia dotyczącego stanu zdrowia i stopnia naruszenia sprawności organizmu pod kątem zachowania lub braku zdolności do pracy. Ograniczenie samodzielności sądu w zakresie dokonywania ustaleń wymagających wiadomości specjalnych, wynikające z art. 278 § 1 k.p.c. obejmuje również ocenę wzajemnego powiązania ustalonych schorzeń i skutków tych relacji oraz stosowanych procedur leczniczych dla ustalenia przesłanki niezdolności do pracy (tak wyrok SN z 3.11.2009 r. I UK 138/09, Lex 570122).

Dlatego też ocena biegłych, iż schorzenia wnioskodawcy nie wywołują nadal długotrwałej częściowej niezdolności do pracy musiała skutkować ustaniem prawa do świadczenia rentowego. Sąd nie mógł bowiem – wbrew opinii biegłych – oprzeć ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu ani też polemizować z wnioskami biegłych w dziedzinie wymagającej wiedzy specjalistycznej. W przeciwnym wypadku doszłoby do naruszenia art. 233 § 1 kpc (tak wyroki z 14.03.2007 r. III UK 130/06, OSNP 2008/7-8/113 oraz z 7.07.2005 r. II UKN 277/04, publ. OSNP 2006/5-6/97).

W tej sytuacji należało w postępowaniu odwoławczym w zupełności podzielić ustalenia Sądu Okręgowego w Rzeszowie, że wnioskodawca nie jest w dalszym ciągu niezdolny do pracy, a to skutkowało pełną akceptacją dokonanej przez Sąd I instancji oceny prawnej sprawy, sprowadzającej się do stwierdzenia, że odwołujący nie spełnia warunków określonych w art. 57 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Z podanych przyczyn Sąd orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc.